

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕ กรณีนายสมบุรณ์ เนียมหอม จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕ สรุปว่า นายสมบุรณ์ เนียมหอม ผู้ถูกร้อง เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ และประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ที่กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีรายได้ตามประกาศดังกล่าว เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปี

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ผู้ถูกร้องไม่ยื่นฯ ภายในเวลาที่กำหนดและมิได้แจ้งเหตุขัดข้องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕ ดังนี้

๑. ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๒. ให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นฯ และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องยื่นบัญชีฯ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม ซึ่งมีรายได้อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ มาตรา ๒๙๒ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง หรือไม่

ประเด็นที่สอง ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่เมื่อใด

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

๑. ศาลรัฐธรรมนูญโดยคณะเสียง ๑๔ เสียง วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นที่หนึ่งว่า นายสมบุรณ์ เนียมหอม จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕ ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๑ คน เห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่ยื่นบัญชีฯ เพราะคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจออกประกาศกำหนดเกณฑ์รายได้ฯ จึงให้ยกคำร้อง

๒. ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นที่สอง โดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๘ คน วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามความเป็นจริงโดยการลาออก เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๓

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๕ คน วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีฯ คือวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๓

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๑ คน วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้อง พ้นจากตำแหน่งและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบ คือวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

อนึ่ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งวินิจฉัยยกคำร้องในประเด็นที่หนึ่ง จึงไม่วินิจฉัยในประเด็นที่สอง

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา พลโท จุล อติเรก นายปรีชา เฉลิมวณิชช์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระแก้ว นายศักดิ์ เตชาชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุจินดา ยงสุนทร นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นายอนันต์ เกตุวงศ์ นายอมร รักษาสัตย์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๑๒๑ ก วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๕